ترجیح قرائت «ملک یوم الدین» توسط برخی از فقهای شیعه

نمیدانم دیروز چند چیز مطرح شد. نکاتی در آنها ماند. مثلاً یکی که یادم میآید این است: کلمه اختیار را با تردید به مرحوم آقای حکیم در مستمسک نسبت دادم. رفتم مراجعه کردم و دیدم ایشان کلمه اختیار ندارند. من در فکر بودم که چطور شد «مأتین»خواندم و آقا فرمودند «مأتین الف» است؟ در همان صفحه نسخه بدلی دارد. من که اینها را میخواندم فکر نسخه بدل هم در ذهن من بود. دیدی که بی اختیار دیگری به ذهن میآید. گاهی به این صورت میشود. الآن هم آن چه که من به آقای حکیم نسبت دادم، عبارتشان به این صورت است: «فالبناء علی رجحانه -الثانی- متعین [1]». رجحان ثانی یعنی «مَلک». لذا نفرمودند «اختیار»، فرمودند«رجحان». «فالبناء علی رجحان الثانی متعین»، چرا؟ میگویند مهمترین آنها این است که قرائت اهل الحرمین است. قرائت مدینه و مکه همه «ملک» میخواندند. نافع به أبی میرسد. «نحن نقراء علی قراءة ابی»؛ أبی مقری مهم اهل المدینه است.

ابن مسعود مقری مهم عراق است. اختلاف المدنیین و العراقیین به این دو بر میگردد. اگر در جمع المصحف در صفحات فدکیه ببینید، متعدد روایت آمده که در غزوه ای که صورت گرفته بود، هم اهل شام حضور داشتند و هم اهل عراق. یکفّر بعضهم بعضاً، چرا؟ توضیح میدهد و میگوید «لان اهل الشام کانوا یقرئون علی قراءة ابی و اهل الکوفه کانوا یقرئون علی قراءة ابن مسعود». لذا بین آنها این حرفها پیش میآمد که حذیفه رفت. حال دنباله روایت عثمان را هم یادم باشد عرض کنم.

علی ای حال این خیلی مهم است که قرائت اهل مدینه را مرحوم آقای حکیم ترجیح میدهند. در هدایة العباد مرحوم آقای گلپایگانی و مرحوم آقای صافی فرمودهاند که «ملک» ارجح است. به نظرم تعبیر ارجح یا اولی دارند. غیر از مرحوم آسید ابوالحسن این دو بزرگوار هم «ملک» را ترجیح دادهاند.

شاگرد: نحن نقرء، استحباب را میرساند؟

استاد: استحباب نیست. یعنی قرائت مدنیین را، به یک معنا اگر استحباب را برای اختیار بگوییم خوب است. از چیزهای جالب این است: اگر قرار بود چیزی شعار شیعه شود، «سلام علی آل یاسین» شعار میشد که نشده. خیلی عجیب است! باز هم به همان صفحه اضافه کردم؛ تمام مصاحف و هر چه عثمان مصحف فرستاد، حتی یکی از آنها متصل نبود. یعنی با اینکه مصاحف با هم مختلف هستند اتفاق مصاحف عثمانی بر انفصال است؛ «ال یاسین». فذا بسیاری میگویند با اینکه جدا است، ما متصل بخوانیم؟! این جالب است. کما اینکه در «ملک» هم همینطور است.

[1]مستمسك العروة الوثقى- ط بيروت ج۶ص۲۵۰

بازبینی #2
ایجاد شده 6 آوریل 2024 14:16:45 توسط ... .
به روزرسانی شده 18 مه 2024 14:30:18 توسط ... .